

Всеукраїнський експеримент «Розроблення і впровадження навчально-методичного забезпечення початкової освіти в умовах реалізації нового Державного стандарту початкової загальної середньої освіти»

У новому навчальному році перші класи освітніх навчальних закладів працюватимуть за новим Державним стандартом початкової освіти, новими типовими освітніми програмами та навчальними планами.

Цьому передував пілотний проект всеукраїнського експерименту «Розроблення і впровадження навчально-методичного забезпечення початкової освіти в умовах реалізації нового Державного стандарту початкової загальної середньої освіти», у якому в Житомирській області брали участь чотири освітні заклади:

- Житомирська ЗОШ І-ІІІ ступенів № 28 імені гетьмана Івана Виговського;
- комунальна установа «Опорний навчальний заклад «Романівська гімназія» Романівської районної ради;
- Новоград-Волинський колегіум;
- Коростенський міський ліцей.

Всеукраїнським фондом «Крок за кроком» у червні 2017 року організовано тренінг для регіональних координаторів і тренерів «Особливості організації освітнього процесу в експериментальних загальноосвітніх навчальних закладах».

У липні 2017 року на базі КЗ «Житомирський ОІППО» ЖОР відбувся тренінг для вчителів і заступників директорів пілотних шкіл з підготовки до апробації нового змісту освіти. Педагоги, учасники експерименту з Житомирської ЗОШ № 28 та Романівської гімназії, були охоплені навчанням «START UP||ВЧИТЕЛІВАЖЛИВІ», започаткованого громадською організацією «Освіторія».

Регіональним координатором Тамарою Олександрівною Трохименко, методистом з початкового навчання, Ганною Григорівною Бовсунівською здійснювався супровід нового освітнього середовища в експериментальних класах: проводилися робочі наради, зустрічі з учасниками всеукраїнського експерименту.

Першочерговим завданням вчителів пілотних класів стало створення нового освітнього середовища, у якому дитина почувала б себе комфортно, задовольняла свої освітні потреби, працюючи у малих групах, індивідуально та у парах.

За кошти місцевих бюджетів приміщення пілотних класів були обладнані новими меблями, комп'ютерною технікою, закуплені засоби навчання.

Усе наочне приладдя розміщувалося в навчальних осередках так, щоб бути доступним кожному учневі. Для виставки дитячих робіт, проєктів, лепбуків використовувалися стіни та меблі класу, шкільної рекреації.

У пілотних класах змінився спосіб подачі та вивчення матеріалу окремих освітніх галузей. Перебування у школі стало цікавим та успішним, підвищилася зацікавленість дітей у навчанні завдяки інтеграції та активній пошуковій, дослідницькій діяльності дітей.

Навчальні заняття проводилися за модульною програмою, укладеною за тематичним принципом. Опрацювання кожного модуля відбувалося за умов активного включення учнів в організацію навчального дня.

Введення у тему розпочиналося під час проведення ранкової зустрічі у понеділок, де обговорювалися проблемні запитання та завдання тижня. Для цього застосовувалися методи розвитку критичного мислення (мозковий штурм, асоціативний куц, візуальний словник тощо). Це сприяло формуванню позитивної самооцінки, розвивало ключові навички до життя завдяки тому, що кожна дитина у вільному спілкуванні розуміла цінність власної думки, могла бути активною та творчою. Саме завдяки ранковим зустрічам школярі вчилися уважно слухати один одного в умовах безпосереднього спілкування, обмінюватися новинами, планували разом з учителем власну та спільну діяльність. Ці зустрічі для дітей стали найулюбленішим моментом у процесі навчання.

Робота в групах допомогла не лише виконувати навчальні завдання, а, найголовніше, передбачаючи індивідуальну, колективну відповідальність та звітність, сформувала вміння висловлювати власну точку зору, відстоювати її, слухати інших та досягати компромісів.

На перервах діти мали змогу задовольняти свої потреби у цікавому відпочинку (читати, грати у спокійні ігри, спілкуватися один з одним тощо). Серед фізкультурно-оздоровчих заходів були обов'язковими динамічні перерви на свіжому повітрі, прогулянки, екскурсії, квести. Також ранкові зустрічі за сприятливих погодних умов проводилися на подвір'ї школи.

Одним із пріоритетів Нової української школи є діяльнісний підхід до навчання. Це вивчення чисел та дій з ними через інтерактивні ігри та LEGO, формування уявлення про просторові відношення та геометричні фігури – через конструювання з пластиліну, глини, за допомогою конструктора. Дослідження природи – через лінійку, лупу, термометр, терези. Моделювання ситуацій, рольові ігри – з метою соціалізації дитини, толерантного ставлення до оточуючого світу та людей. На уроках навчання грамоти та інтегрованого

курсу «Я досліджую світ» використовувалися елементи драматизації (у тому числі ляльковий театр).

Ідеї Нової української школи адекватно сприйняли батьки першокласників. Про це свідчить тісна співпраця, благодійна допомога в створенні освітнього простору та забезпечення проекту наочно-дидактичними матеріалами, іграми, дитячою літературою, контейнерами, витратними матеріалами тощо. Батьки не лише брали участь у батьківських зборах, але й допомагали в організації заходів, проведенні класних та позашкільних занять. Таке об'єднання зусиль учителів та батьків сприяло особистісному зростанню дитини, полегшувало засвоєння навчального матеріалу.

Вчителі пілотних класів упевнені, що організація освітнього процесу із застосуванням діяльнісного підходу на інтегративно-предметній основі з переважанням ігрових методів заохочує школярів до продуктивної роботи на уроці та стимулює вчителів.

У жовтні 2017 року в пілотних школах психологами було проведено моніторингове дослідження адаптації першокласників до шкільного життя. Аналіз результатів засвідчує, що учні, які навчаються в пілотних класах, мають більшу мотивацію до навчання, високий рівень адаптації: вони швидко влилися в колектив, знайшли друзів, у них майже завжди гарний настрій, вони доброзичливі, сумлінно і без напружень виконують усі вимоги вчителя.

Повторна діагностика щодо адаптації першокласників наприкінці навчального року виявила, що серед учнів пілотних класів немає ізольованих дітей, їх зацікавив навчальний процес.

Вчителі пілотних класів рекомендують використати матеріали навчального посібника «Ми прийшли до школи» (Розробки уроків до курсу «Введення у шкільне життя» Назаренко А.А./Ольховская З.М./Голмачова І.М) під час проведення підготовчих занять з майбутніми першокласниками або першого тижня навчання.

При плануванні секційних серпневих засідань слід глибоко опрацювати методичні рекомендації Міністерства освіти і науки України щодо організації освітнього процесу в початковій школі у 2018-2019 навчальному році